

do P (Wrocław-Warszawa-Kraków, 1961—1970). Leta 1965 je bil v Varšavi prvi mednarodni kongres za slovansko arheologijo, kjer so sodelovali tudi predstavniki sorodnih ved (referati in diskusije so bili publicirani: *I Międzynarodowy Kongres Archeologii Słowiańskiej*, I—VII, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1968—1971). Naloga *Malega slovarja* je posredovati vsa ta raziskovanja širšim krogom. Nesoglasja, do katerih je prišlo med naziranji avtorjev, ki so sodelovali pri sestavljanju, je skušala redakcija kar najbolj omejiti. Stala je na stališču, da ni namen priročnega slovarja signalizirati različna mnenja — s čimer se gotovo ne bodo vsi strinjali — pač pa spremljati znanost, ki gre do novih odkritij in novih diskusijs.

Na koncu so avtorji poskusili posredovati čitatelju tudi sistematičen organski pogled na celo staroslovansko kulturno, ki je v slovarju razcepljena na gesla. Snov so razčlenili na petnajst poglavij, ki so: Etnogeneza Slovanov (*W. Hensel*), Jezikovna označka staroslovenske (J. Nalepa), Zahodni Slovani (*L. Leciejewicz*), Vzhodni Slovani (*W. Szymański*), Južni Slovani (*Z. Hilczrówna*), Naturalno gospodarstvo (*ista*), Osnove obrtniškega gospodarstva (*M. Dekówna*), Družbeni ustroj (*G. Labuda*), Začetki mest (*L. Leciejewicz*), Politični ustroj in pravo (*S. Russocki*), Religija (*J. Gąssowski*), Pismenstvo in literatura (*W. Swoboda*), Umetnost (*L. Kalinowski*), Mesto staroslovenske kulture v Evropi (*L. Leciejewicz*), Oris raziskovanja staroslovenske kulture (*A. Wędzki*).

Monika Kroepej

Congressus quartus internationalis Fenno-Ugristarum Budapestini habitus anno 1975. Redigit Gyula Ortutay. Pars I: Acta sessionum, curavit János Gulya. Budapest: Akadémiai kiadó 1975, 241 strani, 8º.

V zborniku so objavljeni referati s plenarne seje (A, B) ter predavanja iz štirih sekcij, namreč lingvistične (I 1—3), etnološke (II 1—3), arheološko-historične (III 1—3) in literarne (IV 1—2). Gradio je bilo objavljeno pred kongresom, tako da so kongresisti lahko pripravljeni diskutirali o žgočih problemih in projektih. Morda bo koga presenetilo, da pišemo o tem gradivu v arheološkem glasilu, vendar bi bilo vsa-

komur, ki bi knjigo prebral, jasno, zakaj. V delu je namreč dokaj doprinosov, ki stimulirajo tudi arheologa, in prav na te bi rad opozoril, medtem ko drugih ne bom omenjal.

(A) György Lakó obravnava uvodoma in načelno sredstva in pota fino-ugrijskih ved, etnolog Kustaa Vilkuna (B) pa v kratkem sestavku problem jezikovne, etnične in kulturne meje, problem, mimo katerega ne more tužiti noben arheolog.

I 1—3. Tri filološke doprinose so napisali jezikoslovci B. A. Serebrennikov o prajeziku, Aulis J. Joki o afiniteti in interferenci v severni Evraziji, W. Schlachter o glagolu.

II 1. T. Bodrogi se je dotaknil družbenega ustroja fino-ugrijskih ljudstev, predvsem z vidika terminologije za sodrostvene stopnje (zelo važno za onomastične in pravne študije); 2. S. V. Ivanov se v svojem predavanju o tradicionalni umetnosti fino-ugrijskih narodov ukvarja tudi z ornatnikom in motiviko iz arheoloških obdobjij od neolitika do železne dobe. 3. G. Szomjas-Schiffert piše o zgodovini in rezultatih fino-ugrijskega primerjalnega študija ljudske glasbe.

III 1. L. J. Križevskaja proučuje južne povezave uralskih kultur v obdobju mlajše kamene dobe z mezolitikom, in prilaga zanimiv kartografski poskus členitve teh kultur. 2. A. P. Smirnov obravnava nastanek proizvodnega gospodarstva in odnos Fino-Ugrov do tega pojava. 3. G. László oriše madžarsko naselitev in dogajanja pred njo. Pregled je sistematično razčlenjen v poglavja: zgodovinska raziskovanja, jezikoslovnina, arheološka, etnografska, antropološka, zoološka, botanična, metalografska. Prispevek zaključi s kratko sintezo o madžarski zasedbi Panonske nižine.

IV 1. V literarni sekcijsi predloži B. Köpeczi pregled o literarni vedi v fino-ugrijskih študijah, 2. J.-L. Moreau pa razpravlja o vlogi folklora v literaturah fino-ugrijskih narodov.

Jaroslav Šašel

Forschungsstätten für Finnougristik in Ungarn. Redigiert von János Gulya und László Honti. Akadémiai kiadó, Budapest 1975, 165 strani, nekaj ilustracij, 8º.

Delo ima orientacijski značaj in izpolni vsa pričakovanja in vse želje, ki jih imamo, kadar se hočemo informirati